

75.578 я 73

Д 64

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ

Б.М. Доскараев
Б.Д. Байсейитов
Е.Т. Алтынбек

БҰҚАРАЛЫҚ ЖӘНЕ БАЛАЛАР
МЕН ЖАСӘСПІРІМДЕР
ФУТБОЛЫНЫҢ
ЖАЛПЫ ӘДІСТЕМЕСІ

АЛМАТЫ – 2018

75.578,73

Л 64

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
Казақ спорт және туризм академиясы

**БҰҚАРАЛЫҚ ЖӘНЕ БАЛАЛАР МЕН
ЖАСӨСПІРІМДЕР ФУТБОЛЫНЫҢ
ЖАЛПЫ ӘДІСТЕМЕСІ**

әдістемелік оқу құралы

Библиотека
Казахской академии
спорта и туризма
№ 280853

Алматы 2018

УДК 796/799(075)

ББК 75.5я73

Б 88

Пікір жазғандар:

**И.Ф. Андрушишин -п.ғ.д., профессор
А.К.Кульназаров – п.ғ.д., профессор**

Құрастырушы-авторлар:

Б.М. Доссараев – п.ғ.д., профессор, ҚазКСР Еңбек сінірген жаттықтырушысы

Б.Д. Байсейтов – ҚР Еңбек сінірген жаттықтырушысы, UEFA «Pro» санатының иегері

Е.Т. Алтынбек - Спорт ҒЗИ кіші ғылыми қызметкери

Редакторлар алқасы:

**П.П. Черепанов, А.А. Нілдібаев – ҚР Еңбек сінірген жаттықтырушылары
Б.З.Зауренбеков – ҚазСТА Спорттық ойындар кафедрасының менгерушісі, магистр**

Баспаға Қазақтың спорт және туризм академиясы Ғылыми Кеңесінің 26.01.2018 ж. № 5 хаттамасымен ұсынылған.

Б88 Бұқаралық және балалар мен жасөспірімдер футболының жалпы әдістемесі: әдістемелік оку құралы– Алматы: ҚазСТА, 2018.- 330 б.

ISBN 978-601-80684-8-5

Әдістемелік оку құралы бүтінгі футбол бағдарламасына сәйкес жазылып, дene шынықтыру және спорт саласы бойынша жоғары оқу орындарының студенттеріне, бапкерлерге, спортшыларға және жалпы оқырмандарға арналған.

Бұл оку құралында жалпы футбол ойынының техникасы мен тактикасы, үйрету мен жаттықтыру әдістемесі, сондай-ақ, ғылыми-зерттеу жұмыстары мен футбол жарыстарын ұйымдастыру және еткізу жөнінде мәселелер қарастырылған.

ISBN 978-601-80684-8-5 УДК 796/799(075)

ББК 75.5я73

© ҚазСТА, 2018

© Б.М.Доссараев, Б.Д.Байсейтов, Е.Т.Алтынбек, 2018

МАЗМУНЫ

АЛҒЫ СӨЗ.....5

1-ТАРАУ. ФУТБОЛДЫҢ ЖАЛПЫ СИПАТТАМАСЫ

Жалпы дene тәрбиесі жүйесіндегі футбол.....	7
1.1. Футболдың әлеуметтік маңыздылығы.....	7
1.2. Футболды басқарудың ұйымдастырушылық құрылымы.....	9
1.3. Футболшылар әрекетінің объективті шарттары.....	10
1.3.1. Футболшылардың ойындық қызметінің сипаттамасы.....	11
1.3.2. Футболшылар әрекетінің физиологиялық ерекшеліктері.....	13
1.3.3. Футболшылар әрекетінің психологиялық ерекшеліктері.....	15

2-ТАРАУ. ОЙЫН ТЕХНИКАСЫ

2.1. Жалпы түсініктер.....	17
2.2. Техника классификациясы.....	19
2.3. Қозғалыс техникасы.....	20
2.4. Алаңдағы ойыншы техникасы.....	22
2.4.1. Допты соғу.....	22
2.4.2. Допты тоқтату.....	34
2.4.3. Допты алып жүру.....	41
2.4.4. Алдаға қозғалыстары (фингтер).....	43
2.4.5. Допты алып қою.....	48
2.4.6. Допты лақтыру.....	50
2.5. Қақпаши техникасы.....	50
2.5.1. Допты қағып алу.....	51
2.5.2. Допты ұрып жіберу.....	56
2.5.3. Допты асыру.....	58
2.5.4. Допты тастау (лақтыру).....	59

3-ТАРАУ. ОЙЫН ТАКТИКАСЫ

3.1. Жалпы түсініктер және тактика.....	60
3.2. Ойыншылардың функциялары.....	61
3.2.1. Қақпаши.....	61
3.2.2. Қорғаныс сызығының ойыншылары.....	64
3.2.3. Шабуыл сызығының ойыншылары.....	65
3.3. Шабуыл тактикасы.....	66
3.3.1. Жеке тактика.....	66
3.3.2. Топтық тактика.....	70
3.3.3. Командалық тактика.....	74

**Бауржан Мелдебекұлы Доскараев
Бахтияр Даниярұлы Байситов
Ербол Тұрғанбекұлы Алтынбек**

**«БҰҚАРАЛЫҚ ЖӘНЕ БАЛАЛАР МЕН ЖАСӨСПІРІМДЕР
ФУТБОЛЫНЫҢ ЖАЛПЫ ӘДІСТЕМЕСІ»
әдістемелік оқу құралы**

Басылуға 14.11.2018 ж. қол қойылды. Пішімі 60x84¹/₈.

Көлемі 20,75 б.т. Офсетті қағаз. RISO басылым.

Таралымы 500 дана

ЖС «Тантеев» баспасы

Алматы қаласы, 4-Ақсай ықшам ауданы, 73 үй.

Телефон: 8 701 429 12 82